

EINDELIJK EEN VERGOEDINGSFONDS VOOR ASBESTSLACHTOFFERS ! Maar er blijven nog veel onzekerheden...

Het Federaal Parlement heeft de oprichting van een vergoedingsfonds voor Asbestslachtoffers in België gestemd. Het gaat om een belangrijke stap in de strijd die Abeva al zes jaar voert voor de erkenning van de rechten van alle asbestslachtoffers in ons land, en we kunnen ons hiervoor verheugen.

Evenwel bevat de aangenomen tekst nog veel onbekende factoren - o.a. de bedragen van de vergoeding - en blijven ons inziens sommige punten onvoldoende, vooral wanneer men deze vergelijkt met het wetsvoorstel Gerkens, dat ondertekend werd door volksvertegenwoordigers van alle democratische partijen, en dat door ons ondersteund en door de regering grotendeels verworpen werd.

Maar de deur is tenminste open, en men zal niet kunnen achteruit gaan ! Met uw steun zal ABEVA in de komende maanden en jaren vechten, eerst voor zo gunstig mogelijke toepassingsbesluiten ten voordele van de slachtoffers, dan voor een bredere informatie vanuit de overheden, en vervolgens later om deze wet verder te verbeteren.

Hierna een gedetailleerde analyse van de wet in haar huidige staat die ABEVA kan maken :

De tekst van de regering die het Asbestfonds opricht bevindt zich in de programmawet die eind december aangenomen werd (ref. stuk kamer : 2773/023, hoofdstuk VI, artikelen 113 tot 133.) Hij kan als volgt samengevat worden :

1) De wet vermeldt basisprincipes. De vergoedingsbedragen en de specifieke procedures zullen vastgesteld worden in besluiten van de Ministerraad.

Onze commentaar: Het wetsvoorstel Gerkens was duidelijker over de bedragen en de procedures (cfr vorige Abeva News). Ze waren in de wet vermeld. Dit had het voordeel dat ze enkel door het Parlement konden gewijzigd worden, en dat de regering ze niet had kunnen verminderen naargelang de budgettaire variaties.

Anderzijds weten we niets over deze bedragen. Pas in de loop van de maand maart zullen ze bekend worden.

We vrezen dat ze aan de lage kant zullen liggen, in ieder geval globaal lager dan wat voorzien was in het voorstel Gerkens.

Daarenboven zullen deze bedragen waarschijnlijk verbonden worden aan de ontvangsten van het Fonds. Dit is een beetje vreemd. Normaalgezien legt een vergoedingsfonds rechten en bedragen vast die passend lijken om de noden van de rechthebbenden tegemoet te komen. Indien het aantal rechthebbenden hoger blijkt dan voorzien dient de begroting verhoogd te worden. Maar de logica van de regering zou eerder zijn om de vergoedingen te verlagen om in de voorziene begroting te blijven.

2) Het Asbestfonds wordt helemaal in het Fonds voor Beroepsziektes opgenomen. Het zal een aparte boekhouding hebben, maar de beslissingen worden door de organen van het FBZ genomen, het beheer zal tevens door deze organen, diens administratie en diens technische diensten verzekerd worden.

Onze commentaar: We hadden een autonoom bestaan van het Asbestfonds binnen het FBZ gewenst, zelfs indien logischerwijze het Asbestfonds de technische en administratieve infrastructuur van het FBZ gebruikt. Bij gebreke daarvan wens-ten wij een apart technisch adviescomité waarin de verenigingen zouden kunnen vertegenwoordigd zijn.

3) Alle slachtoffers die aan een mesotheliom of aan asbestose lijden zullen op een vergoeding van het Asbestfonds aanspraak kunnen maken. De zelfde rechten op een uitkering voor andere ziektes zal later door een besluit beslist worden (long- en strottenhoofdkanker, ...)

Onze commentaar: voor deze twee categorieën (werkslachtoffers of niet) is dit eindelijk goed nieuws ! Het is trouwens de belangrijkste verworvenheid van deze tekst. Maar we betreuren de aarzelingen van het FBZ om long- en strottenhoofdkanker veroorzaakt door asbest te erkennen. Des te meer zij erkend zijn door het FBZ.

4) De erkenningcriteria van de ziekte zullen deze van het FBZ zijn, dezelfde dus voor loontrekkende werkslachtoffers en voor diegenen die tot nu toe niet vergoed waren en voortaan wel, d.w.z. leefmilieuslachtoffers, collaterale slachtoffers of niet-loontrekkende werkslachtoffers (zelfstandig of anderen ...)

Onze commentaar: de erkenningcriteria van het FBZ zouden geen probleem moeten vormen voor de door het FBZ niet vergoed asbestslachtoffers. Laat ons hetzelfde hopen voor mesotheliom. In het verleden moest men soms het FBZ overtuigen van de juistheid van de diagnose van mesotheliom door een lijkschouwing. Voor longkanker zullen de huidige criteria van het FBZ niet kunnen toegepast worden aan de leefmilieuslachtoffers (10 jaar blootstelling aan asbest op het werk met een gekende en geschatte blootstelling b.v.).

5) De slachtoffers die aan mesotheliom en asbestose lijden ontvangen een maandelijkse rente. Haar bedrag zal vóór 1 april in een besluit vastgesteld worden. De slachtoffers die aan een mesotheliom lijden zullen de volledige vergoeding ontvangen. De slachtoffers die aan asbestose of aan later te bepalen andere ziektes lijden ontvangen deze vergoeding, verminderd met een bepaalde percentage, indien ze reeds andere schadevergoedingen ontvangen (FBZ, ziekenkas, openbare sector, schadevergoeding door een privé-firma in het kader van een rechtsgeeding of een transactie).

De tussenkomst van het fonds (volledig in het geval van een mesotheliom en gedeeltelijk in de andere gevallen) wordt dus gecumuleerd met eerder welke andere sociale prestatie.

Onze commentaar: dit is in ieder geval goed voor de slachtoffers die aan een mesotheliom lijden, onder voorbehoud van het bedrag dat we niet kennen (zie hoger). Wij betreuren dat zoals in het voorstel Gerkens voorzien was het slachtoffer dat aan een mesotheliom lijdt een deel van deze maandelijkse rente niet kan omvormen in een onmiddellijk te ontvangen kapitaal. Men zal aandachtig moeten blijven dat de vermindering voorzien in geval van asbestose niet teveel verminderd wordt voor slachtoffers die al andere schadevergoedingen ontvangen.

Anderzijds, quid van asbestose die een mesotheliom of longkanker wordt ?

6) Er wordt geen rekening gehouden met de vergoedingen van het Asbestfonds in de berekening van de inkomsten die genomen worden voor de toekenning van een hele reeks sociale prestaties. Zo loopt men het risico niet om wat van ene kant wordt gekregen aan de andere kant wordt verloren.

Onze commentaar: dit is een goede zaak.

7) Na overlijden van een slachtoffer ontvangen de rechthebbenden (dwz de overlevende echtgen(o)ot(e) (of gescheiden die een alimentatie ontvangt) en de kinderen tot 18 of zolang ze kindergeld krijgen) een kapitaal (éénmalig gestort). Het bedrag ervan zal vóór 1 april in een besluit vastgelegd worden.

Onze commentaar: we moeten het bedrag van dat kapitaal kennen. Onze vrees is dat het nogal beperkt zal zijn daar het toegevoegd zal worden aan vergoedingen die de echtgen(o)ot(e) en de kinderen van een werkslachtoffer al in het kader van het FBZ ontvangen. Welnu ontvangen de rechthebbenden van de andere asbestslachtoffers (leefmilieuslachtoffers, collaterale slachtoffers, of niet-vergoede werkslachtoffers, zoals zelfstandigen b.v.) helemaal niets. De rechthebbenden van de slachtoffers die vandaag niets ontvangen zullen een bedrag toegekend worden gelijk aan het bedrag toegekend aan de werkslachtoffers, terwijl hun noden veel hoger liggen. Dit is onrechtvaardig.

8) De financiering van het Asbestfonds zal verzekerd worden door een bijdrage van de Staat van 10 miljoen euro, een ten minste gelijke bijdrage van de werkgevers (die dus eventueel wel hoger kan zijn), vóór 1 april door besluit vast te stellen, en een eventuele bijdrage van de sociale zekerheid van de zelfstandigen.

Onze commentaar: deze bepaling zou goed zijn indien ze niet gepaard ging met de immuniteit toegekend aan de ondernemingen, zoals uitgelegd in het volgende punt. Daarenboven is het niet, zoals hoger vermeld, het voorziene bedrag van de inkomsten dat het bedrag van de vergoedingen zou moeten vaststellen, maar wel het tegenovergestelde.

9) Een slachtoffer dat vergoed is door het Asbestfonds zal het recht niet meer hebben om voor de rechtbanken de verantwoordelijke van zijn schade te vervolgen, indien het een firma betreft die bijdragen betaalt aan het Fonds. De burgerlijke immuniteit van de ondernemingen die vandaag op professioneel vlak geldt is nu uitgebreid aan de niet-loontrekkende werkslachtoffers, de leefmilieu- en collaterale slachtoffers.

Onze commentaar: we verzetten ons tegen deze immuniteit, in ieder geval voor de slachtoffers die niets ontvangen van het FBZ voor redenen die we al dikwijls uitgelegd hebben. We zullen later een artikel daaromtrent opstellen. De sociale partners zouden graag de immuniteit van de ondernemingen willen beschermen in het vergoedingsstelsel van de beroepsziekten. Wel, daar nemen wij akte van, maar we zijn van mening dat dit niet rechtvaardig is voor de andere asbestslachtoffers. Het voorstel Gerkens bood een eenvoudige oplossing aan : indien een slachtoffer door het Fonds vergoed is, de verantwoordelijke van zijn schade vervolgt en wint, betaalt zij het Fonds terug naar rato van wat zij gewonnen heeft, na aftrekken van de advocatenkosten.

Edito

Ongetwijfeld is de oprichting van een Asbestfonds in België is een wezenlijk bestanddeel van onze strijd. Maar wij willen hier enige uitleg geven over ons gevoel van bitterheid. De stemming van de programmawet waarin de oprichting van een Asbestfonds werd ingelast en de besprekingen hieromtrent roepen enkele bedenkingen op :

Het specifieke lot van de asbestslachtoffers, dat zij beroeps- "collaterale" of milieuslachtoffers ook moge zijn, heeft weliswaar niet veel interesse opgeroepen bij de regeringsverantwoordelijken, de verkozen, zelfs niet bij de sociale partners tot de oprichting in 2000 van ABEVA, de Belgische Vereniging van Asbestslachtoffers. Hier mag aan herinnerd worden dat dit initiatief ontstaan is vanuit de wil van enkele families, die pijnlijk getroffen waren, als teken van trouw voor hun naaste familieleden.

Wanneer Françoise Van Noorbeeck en Luc Vandenbroucke vernamen dat ze aan een mesotheliom leden voelden zij, na een moment van neerslachtigheid, een gevoel van opstandigheid. Dit gevoel leidde Luc Vandenbroucke ertoe een klacht in te dienen tegen zijn vroegere werkgevers, die hem noch gewaarschuwd noch beschermd hadden van de risico's van een gif waarvan men sinds begin de jaren 1960 wist of had moeten weten dat het asbestose en long- en vlieskanker veroorzaakte. Het verzoek van Luc Vandenbroucke werd in eerste aanleg en in beroep afgewezen, omdat hij de opzettelijke fout van zijn werkgevers niet had kunnen bewijzen. Het onvermijdelijk lot van alle mensen die aan mesotheliom lijden heeft hem verhinderd om zijn actie verder te zetten. Hij overleed op 48 jaar, en had een sterk onrechtvaardigheidgevoel.

Françoise van Noorbeeck had haar man al verloren ten gevolge van een mesotheliom toen ze vernam dat zij op haar beurt eraan leed. Maar wat haar het meest verontwaardigd, was te horen dat haar 5 zonen ook besmet waren met asbest en de blijvende merktekens ervan vertoonden onder vorm van borstvliesvlekken. Indien de echtgenoot van Françoise van Noorbeeck een beroeps-slachtoffer was, waren zij en haar zonen (waarvan er sindsdien één op zijn 42ste aan een mesotheliom overleed) "collaterale" slachtoffers, dubbel onschuldig bij wijze van spreken, en voor wie geen herkenning of ten laste neming van verantwoordelijkheid bestond. Zij wou haar lijden over de daken schreeuwen, en de gedachte dat iets kon ondernomen worden om de verantwoordelijkheden te zoeken en vast te stellen luchtte haar op.

Deze herhaling zou u moeten kunnen toelaten onze reacties op de evenementen van de laatste weken beter te begrijpen.

Ondanks de verschillende stappen die door ABEVA ondernomen werden (perscommuniqués, persconferenties, afspraken met politieke verantwoordelijken, jaarlijkse mars van de slachtoffers) en het indienen van meerdere wetsvoorstellen (Alain Destexhe en Johan Malcorps, daarna Muriel Gerkens), had de oprichting van een Asbestfonds de dag niet kunnen zien, althans niet voorshands, indien de premier zelf niet persoonlijk gesensibiliseerd werd door deze pijnlijke kwestie. De berichten die recent in de Vlaamse pers verschenen zijn hebben hiermee waarschijnlijk ook iets te maken.

ABEVA verheugde zich van deze beslissing, maar heel vlug was zij wel verbaasd over de overhaasting waarmee het aangewend zou worden, en vooral over het feit dat de vereniging en het wetsvoorstel ingediend in het Parlement in juli jl. opzij geschoven werden. Wij zullen nooit weten of men ons advies had gevraagd indien wij niet vóór waren geweest. Wel moeten wij vandaag vaststellen dat er geen rekening gehouden werd met de opmerkingen van ABEVA over het wetsontwerp die herhaaldelijks werden geformuleerd aan de verantwoordelijke autoriteiten.

Voorzeker zal het regeringsontwerp een niet te verwaarlozen materieel pluspunt betekenen voor sommige asbestslachtoffers. En we waarderen dit. Maar het doet ongelijkheden ontstaan onder de slachtoffers, m.a.w. sommigen worden "bevoordeeld" tegenover anderen. Daartegenover wordt de immuniteit en de straffeloosheid uitgebreid van diegene (Staat en industrie) die, laat ons zeggen ... vergissingen hebben gemaakt. Tijdens de besprekingen hebben we geleerd dat sommigen het woord "fout" niet appreciëren. Over morele schade weigeren te spreken gaat in die richting, net zoals de herhaalde weigering van het in acht nemen van de notie van onvergeeflijke fout.

Erger nog: de niet-loontrekkende slachtoffers beletten om een klacht in te dienen indien ze van het Fonds genieten is hen het fundamentele recht op een rechtvaardige justitie ontnemen, en het betekent ook zich veroordelen tot het herhalen van dezelfde fouten vermits de begane fouten straffeloos zijn gebleven. De enige sanctie is een deelname in een uitgave die voornamelijk van de burger zal zijn.

De recente actualiteit, met de arbeiders van Jemeppe die een overmatig aantal kankergevallen onder hen vaststellen, bewijst dat de Geschiedenis zich herhaalt. Dat arbeiders in een land zoals Frankrijk (maar waarom zou het anders zijn in België ?) gemiddeld 10 jaar minder lang leven dan leidinggevende personeel en dat deskundigen dit verschil in levensverwachting toeschrijven aan kanker en meer bepaald aan kanker van beroepsoorsprong, zou tot acties moeten aanzetten om deze onrechtvaardigheid te bestrijden.

De loontrekkende en niet-loontrekkende asbestslachtoffers hebben niet alleen geld nodig, ze hebben ook behoefte aan de erkenning van fouten die tegenover hen begaan werden. Dit niet doen is, ons inziens, toelaten dat een niet-politieke houding en het individualisme verder vooruitgang boeken.

Deze bedenkingen willen noch agressiviteit noch wrok weergeven tegenover personen met wie we gesprekken hebben gehad maar zijn de uitdrukking van wat veel leden van ABEVA overtuigd denken.

ABEVA zal aandachtig blijven voor de Koninklijke besluiten die de beslissingen van het regeringsontwerp in praktijk zullen moeten brengen.

Marie-Anne Mengeot

Cumul van de vergoedingen van het Fonds voor Beroepsziektes met een pensioen.

Een koninklijk besluit van 1983 beperkt de cumul van de vergoedingen toegekend op grond van de wetgeving betreffende de beroepsziektes/werkongevallen met een overleving- of pensioenrente. Dit koninklijk besluit werd genomen om zuiver budgettaire redenen.

Hieruit volgt dat sinds 1 januari 1983 de vergoedingen die een slachtoffer van een beroepsziekte of diens rechthebbenden van het Fonds voor beroepsziektes ontvangt fors worden verminderd van zodra zij een overleving- of pensioenrente ontvangt.

Deze cumulregel betreft in het bijzonder de asbestberoepsslachtoffers en hun rechthebbenden.

Als voorbeeld, in het geval van overlijden van het slachtoffer wordt aan de rechthebbenden een vergoeding toegekend door het Fonds voor Beroepsziektes, bijvoorbeeld de weduwe/ weduwnaar.

Indien de overlevende echtgenoot nog niet geniet van een overleving- of pensioenrente zal hij een deel van wat het overledene slachtoffer zou gekregen hebben ontvangen.

Maar zodra hij van een overleving- of pensioenrente geniet zal zijn vergoeding verminderd worden tot een veel lager forfaitair bedrag. In de meeste gevallen wordt de vergoeding van het BFZ gehalveerd indien de weduwe voor het overlevingspensioen kiest.

Deze beperking in de cumul is des te minder verantwoord daar de vergoedingen "een schadeloosstelling voor geleden schade" betekenen, en geen vervangingsvergoeding.

Een beroepsslachtoffer heeft voor het Arbeidsrechtbank en het Arbeidshof een klacht ingediend tegen deze cumulbeperking. Nadat haar verzoek afgewezen werd door het Arbeidshof in januari 2003 diende zij een cassatieberoep in. In haar arrest van 27 februari 2006 oordeelde het Hof van Cassatie dat het koninklijk besluit van 13 januari 1983 houdende beperking van de cumul onwettelijk is.

Krachtens deze beslissing konden de vergoedingen van het Fonds voor Beroepsziektes gecumuleerd worden met een overleving- of pensioenrente, en die cumul was zelfs met terugwerkende kracht mogelijk.

De beroepsslachtoffers en hun rechthebbenden hoopten dus dat, dankzij dit arrest van het Hof van Cassatie, de cumulregelgeving van 1983 zou afgeschaft worden.

Welnu heeft de programmawet van 20 juli 2006 het koninklijk besluit van 1983 bevestigd. Aldus herstelt ze met terugwerkende kracht (van 1 januari 1983 tot 31 december 2006) de cumulbeperking tussen een vergoeding voor beroepsziekte/arbeidsongeval en een overleving- of pensioenrente.

Verschiedende acties worden tegenwoordig gevoerd om deze cumulbeperking af te schaffen. ABEVA toont hiervoor een grote belangstelling en ondersteunt actief deze acties.

Annick Laurent

Laattijdige erkenning van een beroepsziekte : een succes voor Michel Verniers

Begin 2006 heeft Michel Verniers de weduwe van een gewezen arbeider van Coverit geholpen om een dossier bij het FBZ opnieuw in te dienen. Deze arbeider is in 1993, op zijn 44ste, overleden. Tijdens zijn leven was zijn vergoedingsaanvraag geweigerd geweest door het FBZ.

Nadat ze Michel Verniers op televisie in de uitzending Questions à la Une had gezien, heeft de weduwe beslist een beroep op hem te doen. Michel heeft alle referenties kunnen verzamelen betreffende de werkjaren bij Coverit, en de huisdokter heeft een bewijs met de oorzaak van het overlijden opgesteld, wijzend op het feit dat het eigenlijk om asbestose ging. En een nieuwe aanvraag werd bij het FBZ ingediend.

Die mevrouw heeft een heel mooi eindejaarsgeschenk gekregen, want ze kreeg de begrafeniskosten terugbetaald, alsook de interesten van de verschuldigde bedragen vanaf de nieuwe aanvraag en binnenkort ontvangt ze van het FBZ een maandelijks vergoeding.

Na 14 jaar werd dit dossier eindelijk erkend !

Michel Verniers heeft 31 jaar lang bij Coverit gewerkt. Sinds de sluiting van de onderneming strijdt hij voor de erkenning van de asbestziekten en vecht hij voor zijn oud-kameraden.

Michel Verniers - Chaussée de Beaumont 467 - 7022 Harmignies
Tel. 065/58.68.33 - GSM 0474/44.67.44

Asbest betoging in Parijs

Op 1 oktober II. zijn enkele leden van Abeva naar Parijs afgereisd om er deel te nemen aan de nationale betoging georganiseerd door de heer Pierre Pluta, voorzitter van de vereniging 'Ardeva, Nord Pas de Calais », die de 140 weduwen groepeerd van arbeiders van de scheepswerven uit het Noorden, en meer bekend als de « weduwen uit Duinkerke ».

Sedert 2004 heeft deze slachtoffervereniging beslist om te reageren door een mars rond het Justitiepaleis van Duinkerke te organiseren om de drie weken om een vrijwillig instellen van een gerechtelijk onderzoek te eisen rond de oorzaak van dit gezondheidsdrama.

Afspraak voor deze Parijse mars werd gemaakt aan de voet van het Montparnassetoren, vergelijkbaar met ons Brusselse Berlaymontgebouw, beide treurig gekend voor de schadelijke gevolgen die asbest veroorzaakte aan de werknemers die in deze gebouwen werkten. Met meer dan 6000 deelnemers hebben wij gewandeld tot aan de Eiffeltoren om een "strafrechtelijk proces van asbest" en een betere schadevergoeding van de slachtoffers te eisen.

In mei II. hadden wij reeds het genoegen de heer Pluta en een Franse delegatie te mogen verwelkomen op onze derde wandeltocht ten steun aan de slachtoffers in het Woluwepark.

Om ons te schrijven:

VZW Abeva
Belgische Stichting tegen
Kanker
Leuvensesteenweg, 479
1030 Brussel

Om ons te telefoneren:

In het Nederlands:
0479/37 91 36

En français:
0478/38 60 20

Om ons te bellen:

02/743 45 95

(permanentie dinsdag-voormiddag)

Om ons te faxen:
02/734 92 50

Bankrekeningnummer:

000-1206992-21

Onze website:

<http://www.abeva.be>

Ons E-mail adres:

abeva@cancer.be

ABEVA

Version française disponible sur simple demande.

"het Abeva team wenst u het allerbeste voor het nieuwe jaar"

